

Nagyszerű fib-konferencia Budapesten

A fib Magyar Tagozata május 23-25. között nagy jelentőségű tudományos rendezvény szervezője és házigazdája volt Budapesten. Ekkor rendezték a *Keep Concrete Attractive* tematikájú nemzetközi konferenciát. A világ minden kontinenséről odasereglett szakemberek nagyszerű környezetben, a Magyar Tudományos Akadémia székházában, több napon át tanácskoztak, érdekes előadásokat hallgatva a vasbeton-szerkezetek, előregyártott elemek, betontechnológia stb. témakörökben.

A szervezők nagyszerű kulturális programokról is gondoskodtak – orgonakoncert a Mátyás templomban, a Parlament megtekintése stb. Ezen kívül az ország különböző régióiba kirándulásokat is szerveztek, hogy a messziről jött szakemberek minél jobban megismerjék Magyarországot, a magyar kultúrát és hagyományokat. A konferencia ideje alatt a szórakoztatásról sem feledkeztek meg a házigazdák: a kellemes party az Európa hajón, az új Nemzeti Színház felé hajókázva mindannyiunk számára feledhetetlen élmény marad.

A konferencia résztvevői között megtalálhatjuk a vasbeton-szerkezetek, a betontechnológia, az előregyártás legjelentősebb szakembereit a világ minden részéről, olyan szakembereket, akiknek meghatározó szerepük van szakterületükön.

Az erdélyi szakemberek – EMT tagok és EMT pártoló személyek – a fib Magyar Tagozata jóvoltából részt vehettek ezen a jelentős rendezvényen. Részvételüket az ÉMI-TÜV Bayern Kft. is támogatta. Itt a helye és az ideje, hogy magyarországi barátainknak, Dr. Balázs L. Györgynek és Dr. Madaras Gábornak megköszönjük, hogy lehetővé tették az erdélyi szakemberek részvételét a konferencián.

Végkövetkeztetésként: az erdélyi szakemberek egy nagyszerű, kitűnően szervezett, színvonalas előadásokat bemutató, kellemes hangulatú konferencián vettek részt, tovább építve az EMT kapcsolatait a világ különböző országaiban élő szakemberekkel.

Dr. Köllő Gábor
EMT elnök

VI. FÖLDMÉRŐ TALÁLKOZÓ

– beszámoló –

A Földmérő Szakosztály megalakulásának városában, Sepsiszentgyörgyön került sor 2005. május 19-22. között a VI. Földmérő Találkozóra. A 160 (84 magyarországi és 76 romániai) résztvevőnek maradandó élményt jelentett találkozónk színhelye, a Megyei Könyvtár történelmi hangulatú Gábor Áron Terme, valamint annak rendkívül időszerű témája: „*Kataszter és telekkönyv: Új helyzetben a romániai földmérés*”. Az előbbi találkozóinkhoz hasonlóan ismét együtt voltunk, a törvényhozás, a helyi önkormányzat, az állami szakmai hatóságok, társaságunk helyi vezetői, felsőoktatási intézmények és magánvállalkozások magyarországi és romániai képviselői, e minden résztvevő által sikeresnek minősített rendezvényünkön.

Vendégeink csütörtökre, május 19-ére várt érkezését a nem éppen barátságosnak mondható időjárási körülmények késleltették.

Az egész napos kirándulásra pénteken, május 20-án került sor. Ezúttal Erdély délkeleti vidékét látogattuk meg, a Sepsiszentgyörgy-Prázsmár-Brassó-Barcarozsnyó-Töröcsvár-Predeal-Tömösi Hágó-Brassó-Sepsiszentgyörgy útvonalat követve. Elhaladtunk a szabadságharc kökösí híd utközetének színhelye mellett, majd első megállónk Prázsmár volt, ahol a világörökség részét képező szász templomerődöt látogattuk meg. Brassó volt a következő megállónk, ahol a város történelmi központját néztük meg, kiemelt helyet biztosítva a *Fekete templomnak* és a *Honterus-udvarnak*. A nagyszerű idegenvezetés kiemelte Brassó szülőlténeket, a középkori polihisztor, Honterus szakmánkat is érintő tevékenységét, majd a *Fekete torony* mögötti kilátóból ismertette a város történetét és jellegzetességeit. Az ebédet követően a menetrendünknek megfelelően indultunk tovább, dél-nyugati kijáratán át hagyva el a Cenk alatti Brassót. Barcarozsnyón áthaladva láthatjuk a helységet uraló dombon lévő várat, majd Töröcsvárra érkezünk, ahol a kastély látogatása és annak negyedik szintjéről elének tároló táj, a Töröcsvár-Rucăr szoros, a történelmi határ ma is meglévő falaival, maradandó élmény volt a kirándulás résztvevőinek. A Barcarozsnyót Predeallal összekötő szerpentineken egy kárpáti barnamedve járművek közti sétájának látványa jelentette az exotikumot számunkra. Predeált elhagyva a Tömös völgyében folytattuk utunkat, megpróbáltuk elérni a Tömösi hágói 1848-as emlékművet és a történelmi határt, sajnos a rossz időnek köszönhetően sikertelenül.

Szombat, május 21-e, találkozónk harmadik napja a szakmáé volt, melyen sor került a már említett téma köré illeszkedő előadásokra és azok szakmai véleményezésére. Konferenciánkat Szakács Zoltán, az EMT Sepsiszentgyörgyi Fiókszervezetének elnöke nyitotta meg, köszöntve a résztvevőket, majd Dr. Ferencz József, az EMT Földmérő Szakosztályának elnöke köszöntötte a magyarországi és romániai vendégeket: Márton Árpádot, a Román Parlament Kovászna Megyei képviselőjét, Albert Álmost, Sepsiszentgyörgy polgármesterét és Maciovan Fănică személyében a Romániai Nemzeti Kataszteri és Ingatlanyilvántartási Ügynökség vezérigazgató helyettesét, Hodobay-Böröcz András, a magyar szakmai főhatóság osztályvezetőjét, Bartos Ferencet, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) főtítkárákat, Dr. Mihály Szabolcsot, a Földmérési és Távérzékelési Intézet igazgatóját és Simon Sándort, a Nemzeti Kataszteri Program Közhasznú Társaság igazgatóját, megköszönve a találkozót megtisztelő jelenlétüket.

Ezek után átadta a szót Márton Árpádnak, aki szakmánk szerepét és fontosságát hangsúlyozva elismerően szólt szakosztályunk tevékenységéről, igényelve is segítségünket. Utána a város polgármestere, Albert Álmos emelkedett szólásra, aki hangsúlyozta az önkormányzat szakmánk felé megfogalmazható igényeit és az együttműködés fontosságát.

Dr. Ferencz József
az EMT Földmérési Szakosztályának elnöke
(folytatás az 3-ik oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

XI. Nemzetközi Vegyészkonferencia

2005. november 11-13., Kolozsvár

Helyszín: Babeş-Bolyai Tudományegyetem,
Kémia és Vegyész-mérnöki Kar

Cím: Kolozsvár, Arany János u. 11.

Szervező: Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság
(EMT) Kémia Szakosztálya

Társzervező: Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyész-mérnöki Kar, Magyar Tagozat

A konferencia elnöke: Dr. Majdik Kornélia,
az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

A konferencia tudományos bizottsága

Dr. Novák Lajos,
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem,
Vegyész-mérnöki Kar

Dr. Kilar Ferenc,
Pécsi Tudományegyetem TTK, Analitikai Kémia Tanszék

Dr. Zuga Miklós,
Debreceni Egyetem, Alkalmazott Kémiai Tanszék

Dr. Dibó Gábor,
Eötvös Loránd Tudományegyetem, Szerves Kémia Tanszék

Dr. Bolla Csaba,
Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyész-mérnöki
Kar, Kolozsvár

Dr. Majdik Kornélia,
Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kémia és Vegyész-mérnöki
Kar, Kolozsvár

A konferencia programja

Péntek, november 11.

délelőtt érkezés, regisztráció

17.00 – konferencia megnyitó, köszöntők,

17.30 – plenáris előadások

19.00 – welcome party

Szombat, november 12.

9.00 – plenáris előadások

10.00 – szekcióelőadások

13.00 – ebéd

14.00 – doktorandusok plenáris ülészaka

15.00 – szekcióülések, poszterek bemutatása

19.00 – állófogadás

Vasárnap, november 13.

délelőtt – városnézés és orgonakoncert

13.00 – ebéd

– hazautazás

Témakörök

- alkalmazott kémia
- analitikai kémia
- biokémia
- fizikai kémia
- kombinatorikus kémia
- környezetvédelem
- oktatás-módszertan
- szerves kémia
- szervetlen kémia

A tudományos munkák bemutatásának módozatai

- előadások
- poszterbemutatók
- diák-poszter bemutatók

Előadók, résztvevők jelentkezését várjuk 2005. október 1-ig!

Az érdeklődők bővebb felvilágosításért, jelentkezési lapokért az EMT kolozsvári titkárságához fordulhatnak.

A konferencia szállás, étkezési költségeinek támogatására bel-földi EMT tagok pályázatot nyújthatnak be a Pro Technica Alapítványhoz az EMT kolozsvári titkárságánál.

ENELKO 2005

Energetika-elektrotechnika Konferencia

Időpont: 2005. október 7-9.

Helyszín: Bethlen Kata Diakóniai Központ, Kolozsvár

Tervezett szekciók

- villamos- és hőenergia környezetbarát termelése, szállítása és elosztása
- környezetbarát és takarékos energiaátalakítás
- hálózatbarát áramirányítós hajtások
- az automatizálás szerepe a villamos szennyeződések csökkentésében

Tudományos bizottság:

- Dr. Bíró Károly Ágoston, Kolozsvári Műszaki Egyetem
- Dr. Szandner Károly, Budapesti Műszaki Egyetem
- Dr. Ádám Tihamér, Miskolci Egyetem
- Dr. Preitl István, Temesvári Műszaki Egyetem
- Dr. Delesega Gyula, Temesvári Műszaki Egyetem
- Dr. Imecs Mária, Kolozsvári Műszaki Egyetem
- Dr. Szabó Loránd, Kolozsvári Műszaki Egyetem

Bővebb felvilágosítás az EMT kolozsvári titkárságán igényelhető.

Kapcsolattartó személy: Matekovits Hajnalka (hajni@emt.ro).

SZAKOSZTÁLYI HÍREK

Erdészeti szakosztály

Beszámoló az Erdészeti Vándorgyűlésről

„Erdész az erdőért,
Erdő az emberért”

Ez volt a jelszava a magyarországi Országos Erdészeti Egyesület idei, évente szokásosan ismétlődő Vándorgyűlésének, amelynek ebben az évben a Szombathelyi Erdészeti RT volt a házigazdája. Az Egyesülettel kötött együttműködési megállapodásnak megfelelően az EMT Erdészeti Szakosztálya is meghívót kapott a rendezvényre, három meghívott képviselhetette az erdélyi magyar erdészeket ezen, a május 20-21. között megrendezett szakmai seregszemlén.

A program szokás szerint kétnapos volt. Első napra szakmai programokat szerveztek: küldöttségünk az Őrségi programon vett részt. Ennek során bemutatták a PRO SILVA szövetség 17 hektáros kísérleti területét, amelyen a jelenlegi állomány folyamatos erdőborítást biztosító célállományba való átvezetésére szolgáló módszerek tanulmányozása folyik. Egy másik helyszínen fokozatos felújítógáást szemléltettük meg, erdészeti gépek bemutatóját láthattuk, majd az ivánci vadászhoz vittek el, ahol fotókiállítás, és az Őrség múltjával, kultúrájával, gazdálkodásával kapcsolatos filmet tekinthettünk meg. A napi programba belefért a Jáki Szt. György templom meglátogatása is, ez Magyarország legjelentősebb nemzeti temploma (nem egyházi, hanem világi alapítású). Este baráti találkozón vettek részt a meghívottak a Jeli arborétumban, előtte rövid sétát tettünk az éppen virágzó rododendronok között.

Másnap Szombathelyen zajlott le az ünnepi közgyűlés. Az elnöki megnyitó után a házigazdák köszöntötték a résztvevőket, előadásokat hallhattunk az Őrségi erdőgazdálkodásról. A házigazdák kultúr-műsorról is gondoskodtak. Szokás szerint a Vándorgyűlésen adták át az Országos Erdészeti Egyesület kitüntetésait: a Bedő Albert és Kaán Károly emlékérmeket az erdő szolgálatában kimagasló teljesítményt nyújtó szakembereknek.

A Vándorgyűlésen más országok társszervezetei is jelen voltak, Szakosztályunk számára fontos szakmai kapcsolatok fenntartásához járul hozzá a rendezvényen való jelenlét.

Orbók Ilona
az Erdészeti Szakosztály titkára

EMT-KONFERENCIÁK

(folytatás az első oldalról)

VI. FÖLDMÉRŐ TALÁLKOZÓ

Ezt követően Maciovan Fănică, a romániai Nemzeti Kataszteri és Ingatlannylvántartási Ügynökség vezérigazgató helyettese köszöntötte és méltatta a konferenciát, kiemelve elismerését szakosztályunk nagyra értékelt tevékenységéért. Ugyanakkor, figyelembe véve Magyarország Európai Unió tagóságát és Románia soron következő uniós csatlakozását, hangsúlyozta a magyarországi és romániai földmérési szakmai főhatóságok együttműködésének lehetőségét és fontosságát, amelynek megszervezésében szakosztályunk az összekötő híd szerepét tölthetné be. Ezután Hodobay-Böröcz András köszöntötte a konferenciát, majd felolvasta Apagyai Gézőnek, a magyar szakmai főhatóság vezetőjének, az MFTTT elnökének találkozóznok résztvevőikhez intézett baráti hangú levelét.

A délelőtti folyamán elhangzott 7 előadásban a romániai és magyarországi ingatlan-nyilvántartás és birtokrendezés jelenét és jövőjét, európai közösségek adatpolitikáját, térbeli referenciarendszerek szerepét, különböző szakfeladatok megoldási lehetőségeit mutatták be az előadók.

A délután folyamán, két szakmai tömbre osztva 7-7 előadást kísérhettek figyelemmel a résztvevők, újabb ismereteket szerezve a civil szervezetek geodéziában és geoinformatikában elfoglalt helyéről és szerepéről, az ingatlanokkal kapcsolatos ismeretek oktatásának kérdéseiről, a legújabb hagyományos és műholdas (GPS) felmérési technológiákról, a GEOTOP térinformatikai technológiáról és konkrét munkavégzési lehetőségekről, valamint az új ingatlan-nyilvántartást és más műszaki feladatokat támogató (és már elkészült) földmérési munkák bemutatásáról. Az előadásokat rövid vita és véleménnyilvánítás követte.

Ezt követően Dr. Ferencz József, a Földmérő Szakosztály elnöke értékelte a konferenciát, kiemelte és megköszönte Prof. Dr. Márton Gyárfás kimagasló tudományos és nevelő tevékenységét, amely meghatározó szerepet tölt be az erdélyi földmérők szakmai és technológiai fejlődésében. A továbbiakban megköszönte az előadóknak az érdekes és színvonalas előadásokat, a termékeiket bemutató 3 cégnek megtisztelő jelenlétét és aktív bekapcsolódását.

A hagyományos esti fogadást a sepsiszentgyörgyi Művészeti Líceum tanulóiból álló vonósnégyesek művészi előadása előzte meg. A bő választékban kínált ételek és italok, valamint a mindenki tetszését elnyerő élőzene kiváló alkalmat biztosított a megéremelt lazításra és szórakozásra.

Találkozóznkat értékelve elmondhatjuk, hogy ismét egy sikeres földmérő rendezvényen vettünk részt, ahol érezhető volt az erdélyi szakemberek minőségi fejlődése, problémafelvető és megoldó képességük konkrét megnyilvánulása, mely fejlődést a szakemberek közt már kialakult romániai és magyarországi szakmai kapcsolatok nagymértékben meghatározzák.

Meggyőződésem, hogy a következő, a VII. Földmérő Találkozó is sikeres lesz, amelynek biztosításához minden szaktársunk konkrét támogatására számítunk.

Viszontlátásra 2006-ban.

www.emt.ro

emt@emt.ro

Nyomdavidág 2005

Az EMT kolozsvári székhelye adott otthont a *Nyomdavidág* – a kiadványszerkesztéstől a nyomtatásig címmel megszervezett II. Számítástechnikai Nyomdászkonferenciának.

A Hoch Sándor által vezetett rendezvényt Boros János alpolgármester bevezetője nyitotta meg, melyben Kolozsvár nyomdaipari hagyományait és reményekre feljogosító kilátásait hangsúlyozta. Ezt követően Köllő Gábor, EMT-elnök pedig az idén 15. születésnapját ünneplő társaság eredményeire utalt.

Kerekes Gábor, az RMDSz gazdasági alelnöke *Románia EU-s csatlakozásának hatása a nyomdákra* címmel, a hazai cégek belső és a globalizáció által megszabott versenykihívásairól, az EU túlszabályozott rendszerében való, felkészültségre alapozó helytállás fontosságáról értekezett.

Colțea Tibor, a kolozsvári Tipoholding igazgatója, a nyomdaipari beruházási lehetőségekről tartott előadást. Szerinte a fejlesztés fokozódó kihívás, ami dilemmával jár: saját tőkéből hajtsuk-e végre (már ha van mivel), biztosítva önállóságunkat, vagy idegen tőkéből, ami azonban függő viszonyt von maga után.

Prószték Gábor, a budapesti Morphologic Kft. igazgatója a kiadványszerkesztésben felhasználható nyelvi eszközökről, a gépi fordításról, helyesírásellenőrzésről tartott előadást.

Radó István, a gyöngyösi Radó Nyomda igazgatója az új számítógépes program, az InDesign tördelési, szerkesztési lehetőségeiről beszélt. Összehasonlította a több éves tapasztalatával felhasznált programokat és lehetőségeiket és beszélt a az újdonságokról is.

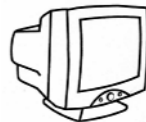
Nistor Gáspár, Nis Electronics igazgatója, a Duplo termékek kizárólagos romániai forgalmazójaként a Duplo gépek ismertetéséről, használatuk hazai tapasztalatairól és az újdonságokról tartott előadást.

Csatlós János, a dévai Corvin kiadó főszerkesztőjeként kiadványaikkal kapcsolatos problémákról, terjesztési elképzelésekről, megvalósításokról szolt.

Kelemen György, a Xerox Magyarország igazgatója a *DTP 10 éve - mit jósoltunk, mi valósult meg?* című előadásában a nyomdai előkészítés fázisait bemutatva megállapította, hogy bizonyos tevékenységek, technológiák megszülettek, majd eljelentéktelenedtek vagy kihaltak. Más technológiai újítások teret nyertek és tartósan számíthatunk jelenlétükre. Véleménye szerint a nyomdaiparnak szolgáltatóvá kell válnia és számítógép közeli megoldásokat kell keresnie, elektronikus munkafolyamatokban kell gondolkoznia, és tevékenységét bővítenie kell az Internet, a kiadói tevékenység, a személyre szóló kommunikáció irányban.

A találkozó borkóstolással egybekötött nagyenyedi kirándulással zárult.

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Számítástechnika Diáktábor

2005. augusztus 22-28.
Kovácsna

Javasolt témakörök:

- hálózati alkalmazások fejlesztése: Visual C, Java, Delphi
- honlapok szerkesztése: HTML, PHP, Flash
- kódolás és titkosító algoritmusok
- Nemes Tihámérs versennyel kapcsolatos feladatmegoldó trükkök
- Kovinfo – versenyfeladatok: megoldási ötletek

Középiskolás diákok jelentkezését várjuk 2005. június 30-ig! A helyek száma korlátozott!

A tábor költsége (ami tartalmazza a szállást és 6 napi teljes ellátást): 1.300.000 lej

A táborral kapcsolatban az EMT kolozsvári titkárságán lehet érdeklődni: tel.: 0264-590825, 0264-594042, e-mail: emt@emt.ro, programszervező: Tankó Ildikó, ildiko@emt.ro

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Beszámoló a második egyetemi félév magyar nyelvű műszaki terminológia elő- adásairól

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Vendégtanári programjának keretében a 2004/2005-ös tanév második félévében a kanadai és magyarországi vendégtanárok mellett belföldi egyetemi oktatók is tartottak előadásokat.

A magyar nyelvű szakelőadásokon a Kolozsvári Műszaki Egyetem négy karának (épitőmérnöki, gépészmérnöki, villamosmérnöki, számítástechnika), valamint a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Vegyész-mérnöki karának hallgatói vettek részt egyre fokozódó érdeklődéssel.

A második félévben 14 előadás hangzott el:

- *az épitőmérnöki karon:* dr. Kontra Jenő, dr. Balázs L. György, dr. Arany Piroska - Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Épitőmérnöki karának oktatói, valamint dr. Kopenetz Ludovic - Kolozsvári Műszaki Egyetem tanára;

- *a gépészmérnöki karon:* dr. Antonya Csaba – Brassói Transilvania Egyetem oktatója, valamint dr. Papp István – a Marosvásárhelyi Sapientia Egyetem tanára;

- *a villamosmérnöki karon:* dr. Puskás Ferenc – a Babeş-Bolyai Tudományegyetem ny. tanára;

- *a számítástechnika karon:* dr. Borbély Endre – BMF Kandó Kálmán Villamosmérnöki Főiskolai Kar tanára és Puskás-Bajkó Gábor - a Brassói Timega Design Kft munkatársa;

- *a vegyész-mérnöki karon:* dr. Mizsey Péter – Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem oktatója, prof. dr. Lakatos-Varsányi Magda – a Budapesti Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány munkatársa, – dr. Tökés Béla – Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem tanára, dr. Mezey Pál – a Kanadai Memorial University of Newfoundland oktatója, dr. Dibó Gábor – a Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem tanára.

Az októberben beindított terminológia előadássorozaton a második félévben összesen 145 diák vett részt legalább egyszer. A diákok jelenléte karonként: *épitőmérnöki kar* – 43 diák, *gépészmérnöki kar* – 4 diák, *villamosmérnöki kar* – 10 diák, *számítástechnika kar* – 12 diák, *vegyész-mérnöki kar* – 76 diák. Az előadásoknak a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Vegyész-mérnöki karának épülete és az EMT székház előadóterme adtak otthont. A diákok nagy számú jelenléte és az egyre fokozódó érdeklődése azt igazolja, hogy igény van a magyar nyelvű előadásokra.

A terminológia előadásokat hirdető szórólapok terjesztésében, plakátolásban, a jelenléti ívek összeállításában nagy szerepük volt a felelős diákoknak, az előadások meghirdetésében a Campusnak, az EMT havonta megjelenő tájékoztatójának valamint a KELL levelezőlistának és a diákokkal való e-mailes kapcsolattartásnak. Az előadásokon résztvevő diákok oklevelet kapnak, melyen feltüntetjük, hogy az illető karon tartott előadásokból hányan volt jelen. Az EMT oklevelét figyelembe veszik a Kolozsvári Magyar Diákszövetség (KMDSZ) által rendezett szakmai gyakorlatra való jelentkezésnél.

A tanárok és az egyetemisták sikeresnek és hasznosnak tartották a színvonalas előadásokat, amelyek főként a román nyelven tanuló műszaki diákoknak teremtenek lehetőséget a magyar szakkifejezések elsajátítására.

Összességében elmondható, hogy a vendégtanárok által tartott színvonalas előadások nagy népszerűségnek örvendtek mind a diákok mind pedig az egyetemi tanárok és szakemberek körében, mert olyan témákat mutattak be, amelyek hiányoztak az itteni tantervből.

Az új tanévben, reméljük, nem lesz semmi akadálya a vendégtanári program további működtetésének és fejlesztésének. Ennek reményében a 2005/2006-os tanévben is a nagy érdeklődésnek is és a diákok elvárásainak eleget téve igyekszünk tartalmas és hasznos előadásokat szervezni.

Tankó Ildikó programszervező

Az Irinyi János Középiskolai Kémiaaverseny magyarországi döntője

– beszámoló –

A hagyományokhoz híven, az idén is megrendezték az *Irinyi János Középiskolai Kémiaaverseny döntőjét* Szegeden, immár 37. alkalommal, melyen idén is részt vettek az erdélyi diákok. A megmérettetésen az a hat diák képviselhette Erdélyt, akik a Kolozsvárot megrendezett II. fordulón (erdélyi döntőn) a legmagasabb pontszámokat érték el: *Benedek Katalin* (Márton Áron Gimnázium, Csíkszereda), *Boda Ferenc* (Silvania Főgimnázium, Zilah), *Gáspár József* (Orbán Balázs Líceum, Székelykeresztúr), *Nagy Levente* (Tamási Áron Gimnázium, Székelyudvarhely), *Popovics Emma* (Báthory István Líceum, Kolozsvár), *Vida Gábor* (Kölcsény Ferenc Főgimnázium, Szatmárnémeti).

Április 29-én, pénteken délelőtt Kolozsvárról indult a csoport, hideg, szeles időben és késő délután érkezünk meg Szegedre. Az Ortutay Kollégiumban történő regisztráció során minden résztvevő diák és tanár ajándékot kapott: szaklapokat, folyóiratokat valamint egy-egy pólót az Irinyi-verseny emblémájával. Az erdélyi csoportot a MÁV kollégiumban szállásolták el, nem túl távol a különböző programok helyszíneitől.

A verseny ünnepélyes megnyitója a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvosi Karának nagyelőadó-jában zajlott, ahol a szervezőbizottság tagjai köszöntötték a résztvevőket, és miután Dr. Igaz Sarolta, a versenybizottság elnöke hivatalosan megnyitotta a versenyt és ismertette a szombati és vasárnapi programokat, a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium diákjai rövid zenés műsorral kedveskedtek a vendégeknek. A meglehetősen hosszú pénteki nap – a vacsora után – városnézéssel zárult. Szombaton, a korai reggelit követően került sor az írásbeli fordulóra, a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnáziumban, amely a verseny házigazdája volt. A gyakorlati forduló a Szegedi Tudományegyetem Szeretlen és Analitikai Kémia Tanszékének, ill. a Szerves Kémia Tanszékének laboratóriumaiban kapott helyet, kategóriánként. Ez idő alatt a tanárok egy része az írásbeli dolgozatokat javította, a többség viszont izgulhatott a diákjaiért. Miközben arra vártunk, hogy a verseny „főszereplői” befejezzék a titrálásokat, arra is volt idő, hogy a kollégák ismerkedjenek egymással, megbeszélhessék az írásbeli forduló feladatait, véleményt cseréljenek szakmai kérdésekben, új tantervekkel vagy éppen a versennyel kapcsolatban.

Bár az Irinyi versenyen, hagyományosan, minden résztvevő diák egységes tételt kap, a kollégák általános véleménye szerint előnyösebb lenne, ha a diákok, kategóriától függően, különböző nehézségi fokú feladatokkal szembesülnének, talán nagyobb sikerében volna részük és a résztvevő diákok kb. felének nem szélmalomharcot, hanem valódi kihívást jelentene a verseny.

A gyakorlati forduló befejeztével kis csoportunk együtt indult sétára Szeged belvárosába. A felgyülemlett fejszűtségek és izgalmas oldásában valódi segítséget jelentettek Szeged parkjai. A remek szervezést dicséri, hogy minden a tervezett időpontban pontosan zajlott, így az eredmények ismertetése is.

Csoportunk legfiatalabb versenyzője, *Boda Ferenc* (felkészítő tanára: *Mátyás Éva*), az IA kategória 64 versenyzője közül 17. helyezést ért el. A csoport többi tagja IIA kategóriába soroltatott, ahol összesen 79 versenyző mérte össze tudását. Közülük *Gáspár József* (felkészítő tanára: *Larcher Mária*) a 20. helyet szerezte meg, *Benedek Katalin* (felkészítő tanára: *Sata Klára*) 56., *Nagy Levente* (felkészítő tanára: *Horváth Rozália*) 59., *Vida Gábor* (felkészítő tanára: *Átyim Erzsébet*) 63. és *Popovics Emma* (felkészítő tanára: *Csuka Róza*) 72. helyezést érte el.

Vasárnap, a színvonalas szóbeli forduló után, nyári melegben, élményekkel, tapasztalattal, tudással gazdagodva, csoportunk hazaindult Szegedről.

A verseny tapasztalatait összegezve elmondhatjuk, hogy a teljesen eltérő tanterv ellenére is diákjaink szépen teljesítettek és keményen megdolgoztak az elért helyezésekért. Ezúton szeretnék gratulálni a kollégáimnak, a diákjaik által elért eredményekhez, amelyek nem jöhettek volna létre a kollégák áldozatos munkája nélkül és további sikeres munkát, szép eredményeket kívánok valamennyiüknek.

Végül, de nem utolsó sorban, valamennyien – diákok és tanárok egyaránt – köszönjük az EMT-nek hogy lehetővé tette számunkra a XXXVII. Irinyi János Kémia Versenyen való részvételt.

Mátyás Éva, Silvania Főgimnázium, Zilah

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Hevesy György Kémiaverseny erdélyi döntő

– beszámoló –

„Nem az iskola teszi nagyvá diákjait, hanem diákjai teszik nagyvá az iskolát”. 2005. május 7-én a gyergyóalfalusi Sövér Elek Iskolaközpont 22 VII. és VIII. osztályos erdélyi diák számára kínálta fel azt a lehetőséget, hogy nagyvá tegyék iskolájukat.

A jelen levő diákokat Dr. Majdik Kornélia, az EMT Kémia Szakosztályának elnöke, a Sövér Elek Szakközépiskola részéről Gál János, igazgató és Kiss Arnold, kémiantanár köszöntötte. Az ünnepélyes megnyitó után, az iskola diákjainak szavaleit hallgathattuk, melyeket követően Gyergyóalfalu és környékét is bemutatatták.

A szakmai szempontból kiemelkedő elméleti és gondosan előkészített gyakorlati (laboratóriumi) jellegű próbák során a diákok magasan tartották a kémia tudomány zászlaját.

Az elméleti és gyakorlati verseny után a diákok és tanárok közösen látogatták meg a gyergyószárhegyi Lázár kastélyt.

A díjkiosztásra délután 6 órakor került sor a Sövér Elek Szakközépiskola dísztermében, melynek magasztosságát növelte a helyi Helikon fűvészenekar és az iskola XII-es diákjainak műsora.

A legjobb eredményeket elért 8 diákot az erdélyi versenyszervező bizottság díjazta a következő kategóriákban:

VII. osztály

- I. díj* Sipos Lehel, Sepsiszentgyörgy,
Székely Mikó Kollégium, felkészítő tanára Újfalvi Irma;
- II. díj* Török Tamás, Marosvásárhely, 2-es számú Általános Iskola, felkészítő tanára Makkai Márta;
- III. díj* Szőke Árpád, Margittai Általános Iskola, felkészítő tanára Floruncuț Erika;
- Dicséret* Kölce Katalin, Marosvásárhely, 2-es számú Általános Iskola, felkészítő tanára Makkai Márta;

VIII. osztály

- I. díj* Aczél Timea, Brassó, 10-es számú Általános Iskola, felkészítő tanára Rákóczi Mária;
- I. díj* Szerző Péter, Sepsiszentgyörgy,
Székely Mikó Kollégium, felkészítő tanára Manases Zsuzsa;
- II. díj* Bába László, Sepsiszentgyörgy, Mikes Kelemen Elméleti Líceum, felkészítő tanára Balogh Deák Anikó;
- III. díj* Szász Zsigmond, Brassó, 15-ös számú Általános Iskola, felkészítő tanára Gál Mária;

Mindkét kategóriából az első két helyezett (Sipos Lehel, Török Tamás, Aczél Timea, Szerző Péter) jutott tovább a Hevesy György Kémiaverseny magyarországi döntőjére, melynek időpontja és helyszíne 2005. május 20-22., Eger.

Köszönetet mondunk a Sövér Elek Szakközépiskola vezetőségének és a kémia szakos tanárainak, név szerint Kiss Arnoldnak és Kiss Lorándnak, a laboránsnőnek, Kiss Rozáliának, hogy megfelelő környezetet biztosítottak a versenynek, köszönet a javító tanároknak a jól összehangolt munkáért és nem utolsósorban támogatóinknak, akik nagymértékben hozzájárultak az erdélyi döntőn résztvevő diákok díjazásához.

A verseny támogatói:

- Magyar Oktatási Minisztérium, Budapest
- Perfetti Van Melle Fundy Románia Kft., Kolozsvár
- Koinonia Könyvkiadó, Kolozsvár
- Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár
- Hargita Megyei Alkotóközpont, Gyergyószárhegy
- Gyergyóalfalu Önkormányzata
- Szent Benedek Tanulmányiház, Gyergyószentmiklós
- Gyergyószentmiklós Tisztviselői Szolgálat

A magyarországi döntőbe jutott diákoknak gratulálunk!

Kiss Arnold,
kémiantanár, Gyergyóalfalu

Tankó Ildikó,
programszervező

Beszámoló a Hevesy György Országos Kémiaversenyéről

A Magyar Természettudományi Társulat szervezésében, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) közreműködésével május 20-22. között Egerben tartották a *Hevesy György Kémiaverseny* országos döntőjét, amelyen négy tanuló vett részt Erdélyből: *Sipos Lehel* (Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy, VII. osztály, felkészítő tanára Újfalvi Irma), *Szőke Árpád* (Margittai Általános Iskola, VII. osztály, felkészítő tanára Floruncuț Erika), *Török Tamás* (2. számú Általános Iskola, Marosvásárhely, VII. osztály, felkészítő tanára Makkai Márta), és *Aczél Timea* (10. számú Általános Iskola Brassó, VIII. osztály, felkészítő tanára Rákóczi Mária).

A erdélyi csapat reményekkel tele indult el és lelkesedéssel vállalta a majdnem 20 órás fázasztó utat és megmérettetését. A fogadtatás nagyon jó volt, megkülönböztetett figyelemmel és gondoskodással vettek körül a szervezők. A program is nagyon tartalmas, gazdag volt. Pénteken 14.30-kor kezdődött a verseny ünnepélyes megnyitóval, ahol megismerhettük a résztvevő csapatokat is. Utána a tanulókat kísérő pedagógusoknak *Gyógynövény-drogok jelentősége a XXI. században* címmel tartott rendkívül érdekes előadást Dr. Nyíredy Szabolcs. Eközben a tanulók megkoszorúzták Hevesy György szobrát, amely a Nobel-díjasok szoborparkjában található. A pénteki napot közös vacsora és technikai megbeszélés zárta. Szombat a megmérettetés napja volt, amely kezdődött az írásbeli feladatok megoldásával, majd következett a gyakorlati és végül a szóbeli forduló. Míg a versenyzők vizsgáltak, addig a tanároknak továbbképzőt tartott Dr. Róka András, főiskolai docens, (ELTE, TTK Kémiai Tanszékcsoport) *A kémia elfelejtett törvényei* címmel. Az írásbeli feladatok javítását szintén mi, pedagógusok oldottuk meg, amelyet kiértékelő követett a szervezők részéről: Villányi Attila, középiskolai tanár; Balogh Terézia, tanárnő; Dr. Rácz László, tanszékvezető, főiskolai tanár; Dr. Berecz Endre, egyetemi tanár; Dr. Szepes László, egyetemi tanár; Szigeti Edit, pedagógiai szaktanácsadó.

Annak ellenére, hogy a magyarországi oktatási program sok mindenben eltér az ittenitől és a tételek magas szintűnek bizonyultak, diákjaink, versenyzőink megállták helyüket. Dobogós helyezést ugyan nem értek el, de mindannyian oklevéllel, könyvekkel, poszterrel és rengeteg új tapasztalattal tértek haza.

A vasárnapi ünnepélyes eredményhirdetésen Dr. Blaskó Gábor, akadémikus, az EGIS gyógyszergyár igazgatója adta át a díjakat, külön méltatva az erdélyi diákok részvételét és jó szereplését. Ezenkívül jelen voltak még: Dr. Orbán Sándor, az Esterházy Károly Főiskola Természettudományi Karának dékánja; Töröcsik Miklós, Eger alpolgármestere. Hasznosnak és érdekesnek bizonyult a verseny és úgy gondolom, senki sem indult csalódottan haza, hanem máris a következő versenyre gondolt és arra, hogy a jövőben újra a döntősök között szerepelhessen. Ehhez kívánok sok sikert és kitartást.

Újfalvi Irma, kísérőtanár

Csillagászati tábor és csillagászati találkozó Zeteváralja, 2005. augusztus 26 – 31.

Az EMT és a Magyar Csillagászati Egyesület közös csillagászati találkozót és tábort szervez 2005. augusztus 26 – 31 között Zeteváralján, diákok, egyetemisták, amatőr csillagászok és mindazok számára akik szeretnének megismerkedni a csillagos ég titkaival.

Programajánló: Csillagászati előadások, a Nap észlelése, kirándulás, túrák a környéken; esténként szabadszemes illetve távcsöves észlelés, meteorozás, ismerkedés a csillagos éggel.

Középiskolások számára fenntartunk húsz kedvezményes helyet. Erre főként olyan jelentkezőket várunk, akik különböző tantárgyversenyeken jó eredményeket értek el és érdeklődnek a csillagászat iránt. A diákok számára a szállás saját sátorban oldható meg. Biztosított az étkezés és a tábor programjában való részvétel.

A kedvezményes részvételi díj diákok számára: 850.000 lej.

A csillagászati találkozó résztvevőinek további információkkal szolgál és az érdeklődők jelentkezését 2005. június 25-ig várja Szenkovits Ferenc programfelelős. e-mail: fszenko@math.ubbcluj.ro.

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Beszámoló az Öveges József Fizikaverseny magyarországi döntőjéről

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat (ELFT) szervezésében és az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) közreműködésével, 2005. május 20-22. között Győrben került sor az Öveges József nevet viselő fizikaverseny magyarországi, országos döntőjére. A magyarországi diákok mellett néhány éve határon túli diákoknak is esélyt adnak a megmérettetésre. Ez alkalommal felvidéki, kárpátaljai és erdélyi diákokkal bővült a résztvevők listája.

Az erdélyi döntő győztesei: Szerző Péter (Sepsiszentgyörgy, Székely Mikó Kollégium, felkészítő tanára Bartha Erzsébet), Bőjte Márton (Csikkarcfalva, Mártonffy György Általános Iskola, felkészítő tanára Bőjte Mária), Bakos Katinka (Szászrégen, Alexandru Ceuşianu Gimnázium, felkészítő tanára Fancsalí Gábor), Bartha Barna (Szászrégen Florea Bogdan Gimnázium, felkészítő tanára Fancsalí Gábor) és kísérőtanárként jómagam három igen kellemes napot tölthettünk Magyarországon. A résztvevő tanárok, diákok közvetlensége, a bemutatott szemléletes fizika kísérletek nem csak lelkiileg gazdagították diákjainkat, hanem „beavatottként” még inkább elkötelezték őket a fizika iránt.

Fényes sikerekről nem beszélhetünk ugyan, de a leleményesen összeállított többszintű feladatok között akadt tökéletesen megoldott is, ugyanakkor alacsonyabb pontszámot érő is. Az eredményt befolyásolta a két ország tananyagának különbözősége és a számunkra kissé szokatlan tárgyalási mód.

A megnyitón és a záróünnepségen elhangzott beszédek, az előadások, szavaltatok nem engedték feledtetni velünk, hogy nem mindennapi eseménynek vagyunk résztvevői, hogy a fizika megtanulható, és érdemes megtanulni. Ugyanakkor azt sem, hogy helyezéstől függetlenül fényes jövő záloga lehet az ország legjobban felkészült, leghettségesebb VIII. osztályos diákcsoport tagjának lenni.

A verseny mellett jutott idő Győr nevezettségének megtekintésére és egy rövid budapesti sétára.

A kapott ajándékok mellett különösképpen a magunkkal hozott emlékeknek köszönhetően diákjaink érettebben állhatnak a kísérlettség elé. Nevükben is köszönet érte.

Bőjte Mária, kísérőtanár
Mártonffy György Általános Iskola, Csikkarcfalva

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik: Brem Walter, Horváth Erika, Matekovits Hajnalka, Pap Tünde, Prokop Zoltán, Tankó Ildikó, Tibád Zoltán

Cím: Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút (Magyar u.) 116. sz.,

Postacím: 400750 Cluj, C.P. 1-140.

Tel./Fax: 0264-590825; 0264-594042; 0744-783237,

E-mail: emt@emt.ro,

Honlap: http://www.emt.ro

Bankszámlaszámok:
LEI RO28BRDE130 SV07971871300 – BRD, Suc. Cluj
EUR RO44BRDE130 SV06401121300 – BRD, Suc. Cluj
LEI RO85RNCB 2200000008150001 – BCR, Suc. Cluj

A kiadvány megjelenését támogatja:
Illyés Közalapítvány – Budapest

TÁRSSZERVEZETEINK

Rendezvényei

VIII. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés

– beszámoló –

Nagy érdeklődésnek örvendett a magyarországi paleontológusok körében a őraljaboldogfalvi (Hátszegi-medence) Kendeffy Kastélyban 2005. május 18-21. között lezajlott őslénytani konferencia. A résztvevők (50 fő) sem szakmai, sem kulturális-történelmi szempontból nem csalatkozhattak a konferencia szervezői (Magyarhoni Földtani Társaság, Bolyai Társaság) által választott helyszín miatt. Ugyanis nem akármikor adódik alkalma egy magyar paleontológusnak arra, hogy nemzetközi szinten is az egyik legismertebb magyar őslénytanásznak számító báró Nopcsa Ferenc szűkebb hazájában tartson előadást vagy mutasson be posztert, ráadásul egy olyan kastélyban, ahol a báró maga is gyakran megfordult. Mintha a résztvevők át is érezték volna ennek az alkalomnak a nagyszerűségét, hiszen több mint 20 színvonalas előadással és 17 poszterrel bizonyították, hogy a magyar őslénytanászok tudnak nemzetközi mércével is mérhetőt alkotni.

A szakmai előadásokat követő napon sor került a terepbejárásra, amelynek során a Hátszegi-medence olyan késő-kréta időségi képződményeit és feltárásait is meglátogathattuk, amelyekről Nopcsa báró is írt le gerinces maradványokat. Egyéb kréta és szarmata képződmények is terítékre kerültek, kielégítve az összes résztvevő szakmai igényeit. Emellett olyan építészeti ritkaságokat is megtekinthetünk, mint az őraljaboldogfalvi református templom, vagy a demszusi (Densuşi) ortodox templom. A terepbejárás sikerét növelte, hogy a konferencia egyik résztvevője, Főzy István, bőkezűen osztogatta a Hátszegi-medencével és Nopcsa báróval kapcsolatos ismereteit. Ugyanakkor, hogy a bőség zavara teljesebb legyen, és mindenki teljes megelégedettséggel távozzon a vándorgyűlésről, a hazafelé úton (azaz a harmadik nap) kihasználtuk az alkalmat és a Kolozsvár környéki eocén kori képződményeket is megtekintettük.

A vándorgyűlés és a terepbejárások sikeres megszervezéséért és lebonyolításáért köszönet illeti Pálffy Józsefet, a Magyarhoni Földtani Társulat (MFT) Őslénytani Szakosztályának elnökét, valamint Wanek Ferencet, Magyar Imrét és Ősi Attilát.

Silye Lóránd,
Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár

EMT tagsági díj 2005

Az EMT elnökségének határozata értelmében 2005. évre a tagsági díj aktív személyeknek 200.000 lej, nyugdíjasoknak, diákoknak 75.000 lej. Jogi személyek tagsági díja min. 1.000.000 lej. Felkérjük szervezetünk tagságát, hogy szíveskedjenek a tagdíjat a folyó évre kifizetni.

Exp.

EMT
RO – 400750 Cluj
CP. 1-140